

gemeente
Zoeterwoude

Holland Rijnland Samenwerkingsorgaan,
Stuurgroep Energietransitie
Mw. L. Spies
Schuttersveld 9
2316 XG LEIDEN

Bezoekadres
Noordbuurtseweg 27
2381 ET ZOETERWOUDE

Postadres
Postbus 34
2380 AA ZOETERWOUDE

071-5806300
www.zoeterwoude.nl
gemeente@zoeterwoude.nl

Behandeld door
A.B.M. Orleans

Ons kenmerk
Z20-023510-47731

Uw kenmerk

VERZONDEN 0 2 JUNI 2020

Datum : 24 mei 2020
Onderwerp : Concept RES Holland Rijnland

Beste mevrouw Spies,

Graag delen wij u hierbij mee wat onze wensen en bedenkingen zijn bij de Concept RES Holland Rijnland, waarvan de inhoud op 2 april jl. is vrijgegeven.

Algemeen, doel en ambitie

De ambitie die de regio Holland Rijnland heeft neergelegd in het Energieakkoord Holland Rijnland en in de voorliggende Concept RES ligt in de lijn van de ambitie van Zoeterwoude, zoals geformuleerd in het coalitieprogramma 2018-2022 'Duurzaam Verbinden'. De keuze van Holland Rijnland om – naast de verplichte onderdelen elektriciteit en warmte – energiebesparing een plaats te geven in de RES, sluit aan bij onze gemeentelijke strategie voor de energietransitie, die eveneens is gebaseerd op de Trias Energetica.

Wij beoordelen de kansen en knelpunten die de Concept RES biedt aan de hand van de waarden die de Zoeterwoudse gemeenschap kenmerken: weids en groen, ondernemend en sociaal.

De energietransitie biedt ook ontwikkelingsmogelijkheden voor het landelijk gebied. Bij het realiseren van die mogelijkheden blijft het behoud van het groene en weidse karakter voorwaardelijk. Het polderlandschap en de lintbebouwingen zijn van grote cultuurhistorische waarde en daarmee ook van belang voor de dagrecreatie in het gebied (zoals bijvoorbeeld de Boerenkaasroute, die met regionale steun is gerealiseerd). Ook de mate waarin de energietransitie bijdraagt aan behoud en versterking van de biodiversiteit is voor ons een belangrijk criterium.

Wij zien in de energietransitie kansen voor ondernemers. Op de Zoeterwoudse bedrijventerreinen zijn veel panden met grote daken aanwezig, waarop zonne-energie kan worden opgewekt. Uit onderzoek is gebleken dat een aantal bedrijven mogelijk restwarmte kan leveren en dat – de bestaande – samenwerking tussen bedrijven perspectief biedt voor collectieve warmtevoorzieningen. Ook in het landelijk gebied zijn er initiatieven om zonne-energie op te wekken op daken van agrarische panden.

Sociaal gezien achten wij draagvlak onder de inwoners van groot belang. De visie op Communicatie, Participatie en Dienstverlening die in oktober 2019 is vastgesteld, fungeert daarbij als leidraad. Wij zien ook kansen voor materiele participatie van inwoners in energieprojecten, zowel op lokale schaal (zoals het onlangs gerealiseerde postcoderoosproject van Zon op Zoeterwoude in de Weipoort) als op regionale schaal (i.c. de initiatieven van Rijnland Energie).

Warmte

Wij hechten groot belang aan het verrichten van inspanningen, in regionaal verband en op korte termijn, om een groot deel van de regio Holland Rijnland te voorzien van restwarmte uit Rotterdam.

Dit vanuit de constatering dat zonder deze restwarmte de hoeveelheid elektriciteit die voor verwarming wordt gebruikt overbelasting van het elektriciteitsnet en een groot ruimtebeslag voor de opwekking van elektriciteit tot gevolg zal hebben. Tot voor kort boden voor de Leidse regio de plannen voor de Leiding over Oost (LoO) perspectief. De wens van de regio om de geplande capaciteit hiervan te vergroten, bleek bij de initiatiefnemer onbespreekbaar te zijn. Momenteel komt de Leiding door Midden (LdM+) sterker in beeld. Mogelijk biedt deze voor de regio een grotere capaciteit (groter vermogen, méér aansluitingen mogelijk). Er van uitgaande dat deze leiding van Den Haag naar Leiden wordt doorgetrokken langs de A4, komt restwarmte uit ook voor Zoeterwoude Dorp (letterlijk) dichtbij.

Wij zien graag dat Holland Rijnland er bij het Rijk op aandringt dat ook onderzoek wordt gedaan in andere warmtebronnen dan de restwarmte uit Rotterdam. Gelet moet worden op beschikbaarheid en maatschappelijke kosten van warmte in alle gebieden van de gemeente respectievelijk de regio. Op dit moment is er nog geen zekerheid over de haalbaarheid van een warmteleiding uit Rotterdam. Bovendien is de warmteleiding niet voor álle wijken een optie. Daarom moet de regio tijdig kunnen inspringen op technische en financiële ontwikkelingen met betrekking tot energiebronnen en – dragers, zoals zonthermie, biogas, groen gas en waterstof.

We zien graag dat Holland Rijnland er bij het Rijk op aandringt dat op korte termijn duidelijkheid wordt geschapen over bevoegdheden en verantwoordelijkheden van gemeenten (en andere overheden) met betrekking tot het voorzien in de warmtevraag van woningen.

Zowel regionaal als lokaal is een concrete visie op warmte niet mogelijk zolang een aantal belangrijke vragen niet is beantwoord:

Welke bevoegdheden krijgen gemeenten? Wat mag warmte kosten? Wat draagt het Rijk bij? Hoe wordt de nagestreefde woonlastenneutraliteit geborgd? Hoe langer deze duidelijkheid uitblijft, hoe later private partijen zullen instappen en hoe moeilijker het voor individuele inwoners wordt om de juiste keuzes te maken.

Elektriciteit

We willen de mogelijkheid open houden om ook binnen de harde restricties te zoeken naar mogelijkheden voor opwek van duurzame elektriciteit die passen binnen de denkrichtingen.

Concreet:

de wens is om de mogelijkheid van grootschalige wind langs N11 in beeld te houden voor de RES 1.0. Wij willen graag nadrukkelijk aandacht vragen voor een herbezinning op de harde restricties die vanuit het NP RES zijn meegegeven. Zo zien wij b.v. mogelijkheden voor opwek van duurzame elektriciteit middels windturbines langs de N11, terwijl deze door toepassing van de harde restricties amper in beeld komen op het kaartmateriaal van de denkrichtingen. Terwijl door mitigerende maatregelen (b.v. technische aanpassingen aan de turbines) het wel mogelijk is om windturbines langs de N11 te plaatsen, getuige de reeds geplaatste windturbines bij Heineken.

Bij de uitwerking naar één ruimtelijke denkrichting gaat de voorkeur uit naar de denkrichting Infrastructuur en Landschap. In de Zoeterwoudse situatie biedt deze denkrichting tevens bouwstenen die grote kansen bieden voor Lokaal Eigenaarschap. Met de denkrichtingen als bouwsteen, hechten wij grote waarde aan participatie van inwoners en ondernemers bij de lokale uitwerking met ruimte om creatief om te gaan met de bouwstenen.

Van de twee ontwikkelde denkrichtingen sluit 'Infrastructuur en Landschap' het best aan bij de visie van gemeente en inwoners op het behoud van landschappelijke (tevens: recreatieve) waarden. Er staan momenteel al grote windturbines langs de A4 en de N11. Ook voor de lokale pilot zonnevelden is een gebied nabij weg-infrastructuur aangewezen.

Belangrijk voor het behoud van het landschappelijk karakter is dat in de uitwerking van de denkrichting 'Infrastructuur en Landschap' geen grootschalige opwekking plaatsvindt nabij de waardevolle veenlinten (Weipoort, Zuidbuurt, Westeinde). Dit in tegenstelling tot de uitwerking van de denkrichting Landschap en Lokaal Eigenaarschap. In deze uitwerking staan bouwstenen die een ernstige aantasting van het polderlandschap met zich meebrengen, deze achten wij onnodig en ongewenst.

Wij zien het lokaal eigenaarschap voornamelijk als financiële en materiele participatie. De opwek langs infrastructuur biedt zeker kansen voor lokaal eigenaarschap. Zo is er vanuit bewonersinitiatieven belangstelling voor participatie in de windturbines bij het Papemeer en in eventuele uitbreiding van windturbines langs de N11. Omgekeerd zien wij voorgestelde bouwstenen uit de denkrichting Landschap en Lokaal Eigenaarschap ook – of: juist – in de toekomst goed een plaats vinden langs grote infrastructuur (bijvoorbeeld zon langs de A4; zon op parkeerplaatsen langs de N206 (carpoolplaats / recreatief transferium)). De binnen Holland Rijnland gehanteerde sociaal-economische principes bij grootschalige opwek voorzien erin dat deze kansen ook worden benut.

Wij zien graag een meer evenwichtige verdeling van opwek van duurzame elektriciteit tussen zonne- en windenergie.

De uitwerking van de denkrichtingen in de concept RES hebben een verhouding wind : zon van 1:6 respectievelijk 1:21. Het verdient aanbeveling om de inzet van wind en zon meer gelijk te trekken richting 1:1. Dit advies van Liander en de onderbouwing ervan, zoals opgenomen in hoofdstuk 5 van de concept RES, is duidelijk. Wij zien geen reden niet aan dit streven te voldoen. Ons inziens is er ook in Zoeterwoude nog ruimte voor grote windturbines langs infrastructuur. Met betrekking tot zonne-energie zien wij vooral kansen voor multifunctioneel grondgebruik, oplossingen waarbij meerdere

doelen worden gediend. Niet alleen zon op (grote) daken, maar ook op parkeerplaatsen (in combinatie met oplaadmogelijkheden), fietspaden, geluidsschermen/wallen, niet in (agrarisch) gebruik zijnde gronden en dergelijke. Ook vragen wij aandacht voor buffers in het netwerk voor het opvangen van over- en onderbenutting van de capaciteit van het netwerk.

Energiebesparing en Mobiliteit

Wij zien graag dat het aandeel van energiebesparing in de concept RES meer nadruk krijgt.

Concreet gaat het om instrumenten als subsidie voor isolatie en de bouw van energiezuinige woningen. Ook 'het nieuwe werken', zoals thuiswerken, bespaart veel energie.

Wij ondersteunen het belang dat de concept RES hecht aan mobiliteit bij het terugdringen van de uitstoot van broeikasgassen. Mobiliteit is ook lokaal een belangrijke en beïnvloedbare factor. Het verduurzamen van autorijden is daarbij belangrijk, maar veel aandacht moet uitgaan naar andere duurzame vervoersmiddelen, zoals elektrische fietsen/stepjes voor korte woon-werk afstanden.

Met vriendelijke groet,
de gemeenteraad van Zoeterwoude,

de griffier,

G.J. Buijs

de voorzitter,

E.G.E.M. Bloemen

gemeente

Zoeterwoude

POSTBUS 34
2380 AA ZOETERWOUDE

Holland Rijnland Samenwerkingsorgaan
Stuurgroep Energie transitie
mw.l. Spiess
Schuttersveld 9
2316 xg Leiden

- 3 JUN 2020

AD8CC #K124U5A#77#D415#

